

5. Cityringen, midlertidige rekreative byrum i anlægsfasen ()

Teknik- og Miljøudvalget (TMU) skal tage stilling til, om der skal bevilges midler til etablering af midlertidige rekreative byrum i Cityringens anlægsperiode.

INDSTILLING OG Beslutning

Teknik- og Miljøforvaltningen indstiller, at Teknik- og Miljøudvalget godkender,

1. at det indgår i forhandlingerne for Budget 2010, at der til etablering af midlertidige rekreative byrum i budgetårene 2010 og 2011 gives et rammeløft på 12,5 mio. kr. (2009 p/l) på Teknik- og Miljøudvalgets bevilling, Ordinær anlæg, funktion 2.28.23.3,
2. at det indgår i forhandlingerne for Budget 2010, at der til midlertidige bylivsskabende aktiviteter i budgetårene 2010-2016 gives et rammeløft på 3 mio. kr. (2009 p/l) årligt på Teknik- og Miljøudvalgets bevilling, Ordinær anlæg, funktion 2.28.23.3
3. at etablering af midlertidige rekreative byrum og midlertidige bylivsskabende aktiviteter kun igangsættes, såfremt der gives de nævnte rammeløft i 1. og 2. at-punkt.

Problemstilling

På baggrund af medlemsforslag fra Socialdemokraterne om midlertidige rekreative byrum i Cityringens anlægsperiode samt medlemsforslag fra Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Enhedslisten om midlertidige bylivsfremmende foranstaltninger i Lille Kongensgade, som kan videreføres efter Cityringens åbning, foreslår forvaltningen, at der gives et rammeløft til etablering af ét midlertidigt ”permanent” rekreativt byrum i hver af de berørte bydele, og et rammeløft til midlertidige bylivsskabende aktiviteter.

Løsning

Nærværende indstilling er en udmøntning af medlemsforslag fra Socialdemokraterne om midlertidige rekreative byrum i Cityringens anlægsperiode (BR 02.10.08, TMU 12.11.08 og 04.02.09), jf. bilag 1, samt medlemsforslag fra Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Enhedslisten om at udarbejde forslag til midlertidige bylivsfremmende foranstaltninger i Lille Kongensgade, som kan videreføres efter Cityringens åbning (BR 19.02.09), jf. bilag 2.

Medlemsforslagene er motiveret i ønsket om, at københavnere og byens gæster skal kunne opretholde hidtidige aktiviteter i byens rum, selv om mange centrale byrum inddrages helt eller delvis i op til 8 år til byggepladser i Cityringens anlægsperiode. Forslaget vedr. Lille Kongensgade motiveres med behovet for i samarbejde med de erhvervsdrivende at skabe et midlertidigt byliv, der sikrer, at bl.a. gadens historiske værtshuse overlever anlægsperioden, hvor gaden er lukket for gennemkørende trafik. På baggrund af erfaringerne skal forvaltningen redegøre for mulighederne for, at lukningen af Lille Kongensgade gøres permanent efter Cityringens åbning.

Forvaltningen har inddraget lokaludvalgene og borgerne i de berørte kvarterer (Indre By, Østerbro, Nørrebro og Vesterbro) i processen med at udvikle idéer til midlertidige byrum. I Indre By, på Østerbro og på Vesterbro har lokaludvalgene i samarbejde med Økonomiforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen afholdt borgermøder som led i idéudviklingen. På Nørrebro har lokaludvalget

tilbudt, at dialogen kunne foregå i forbindelse med høringen om Nørrebrogade-forsøget. Forvaltningen fandt dog ikke, at deltagelse i dette arrangement var en brugbar løsning på den opgave, som stilles i medlemsforslagene, hvorfor forvaltningen forgæves har forsøgt, at få lokaludvalget til at medvirke til et særligt borgermøde om midlertidige rekreative byrum. Forvaltningen har vurderet, at det ville være forkert at gennemføre borgermødet uden lokaludvalget, som derfor ikke har været afholdt.

I forvaltningens oplæg til de afholdte borgermøder er der lagt vægt på at udvikle såvel idéer til konkrete erstatningsbyrum, som etableres i anlægsperioden, som til idéer til eventorienterede tiltag, hvor der i begrænsede perioder inddrages byrum til rekreative formål. Det vurderes, at det koncept, der er udviklet til etablering af lommeparker, med fordel vil kunne anvendes ved udvikling af projekterne.

Alle indkomne idéer (fra forvaltninger, lokaludvalg og borgere) er samlet i vedlagte bilag 3. Ud over oversigterne har forvaltningerne også foretaget en umiddelbar vurdering af projektidéernes realiserbarhed samt deres hensigtsmæssighed set i forhold til trafikafvikling i anlægsperioden og øvrige planer for byens udvikling. Idéer der vedrører Metroselskabets ansvarsområde (f.eks, udformningen af byggepladshegn m.v.) er givet videre til selskabet.

Forvaltningen anbefaler, at der etableres ét midlertidigt rekreativt byrum i hver af de berørte bydele, som opretholdes i hele anlægsperioden (frem til 2018). Herudover foreslås der i tilknytning til udvalgte byggepladser etableres publikumsorienterede funktioner (i containere langs byggepladshegnene).

Bydel/ tiltag	Midlertidigt ”permanent” byrum	Anlægsomkostning 2010
Indre By	”Strædet”- løsning i Lille Kongensgade (hvor erfaringerne danner grundlag for en permanent løsning)	4 mio. kr.
Indre By/ Østerbro	Rekreativ dæmning i Sortedams Sø	3 mio. kr.
Østerbro	Midlertidig cirkusplads i Fredens Park	3 mio. kr.
Nørrebro	2 mini kunstgræsbaner i Nørrebroparken + en 1 kampbane på ”DSB-arealet”	5 mio. kr.
Vesterbro	Midlertidig indretning af Litauens Plads (øst)	6 mio. kr.
Byggepladser	”Levende” byggepladshegn	4 mio. kr.
I alt		25 mio. kr.

I drøftelserne med lokaludvalgene er der ud over ovennævnte midlertidige projekter blevet påpeget, at der også kan tilvejebringes rekreative byrum ved at skaffe finansiering af Havnegade og Nørrebro Cykelrute (Rantzausgade-Jagtvej).

Rigtig mange af borgernes idéer, jf. bilag 3 er velegnede til at blive realiseret ved inddragelse af vej- eller parkarealer i kortere tid til eventorienterede bylivstiltag, og de kan derfor realiseres med væsentligt færre omkostninger end de i ovenstående oplyste ”midlertidigt permanente” omlægninger af byrum.. Der foreslås derfor oprettet en årlig pulje på 3 mio. kr., som skal muliggøre lokale initiativer til etablering af korterevarende rekreative byrum, der er knyttet til en begivenhed eller måske bare til det gode sommervejr. Puljen foreslås frigivet en gang årligt ved en BR-behandling af indstilling fra forvaltningen på baggrund af indhentede idéer hos borgerne og

lokaludvalgene. Endvidere kan lokaludvalgene supplere denne pulje med deres midler.

Da byggepladserne til anlæg af Cityringen først forventes etableret i efteråret 2010, vil behovet for de eventbaserede bylivstiltag som erstatning for de mistede byrum først være aktuelt i 2011. Men da en række byrum bliver stærkt berørt af de forudgående ledningsomlægninger (fra efteråret 2009 og i hele 2010), foreslås det, at der allerede i 2010 afsættes en pulje på 3 mio. kr. til formålet.

Tiltrædes denne indstilling vil udviklingen af de beskrevne projekter herunder dialogen med lokaludvalg og borgerne først kunne igangsættes i januar 2010, da anlægsmidlerne først er til rådighed på dette tidspunkt. En konsekvens heraf vil være, at de beskrevne anlægsprojekter ikke kan påregnes at være gennemført ved anlægsstart på Cityringens tunnel- og stationsbyggepladser i efteråret 2010. Ved fremrykning af 2 mio. kr. af de ansøgte anlægsmidler, vil projektstarten (herunder borgerdialogen) kunne fremrykkes til efteråret 2009. Ved denne fremrykning, vil forvaltningen igangsætte projektudviklingen af de ovenfor nævnte midlertidige permanente byrum, således de kan etableres i forbindelse med eller umiddelbart efter Cityringens arbejdspladser. Udover projektorganisering og udbud af rådgiveropgaver vil den vundne tid blive brugt til at opstarte dialogen om projekterne med lokaludvalg og interesserede borgere.

Økonom

Initiativerne vedr. anlæg af udvalgte midlertidige ”permanente” byrum og ”levende byggepladshegn” er ufinansierede. Det foreslås, at det indgår i forhandlingerne for Budget 2010, at der i alt gives et rammeløft på i alt 25 mio. kr. fordelt med 12,5 mio. kr. i 2010 og 12,5 mio. kr. i 2011 på Teknik- og Miljøudvalgets bevilling, Ordinær anlæg.

Forslaget om eventorienterede bylivstiltag i Cityringens anlægsperiode er ufinansierede. Det foreslås, at det indgår i forhandlingerne om Budget 2010, at der gives et årligt rammeløft på 3. mio. kr. i perioden 2010 til 2016 på Teknik- og Miljøudvalgets bevilling, Ordinær anlæg.

Såfremt disse rammeløft ikke gives, gennemføres projekterne ikke.

Den øgede driftsomkostning ved etablering af ovennævnte bylivstiltag vurderes at kunne afholdes inden for eksisterende driftsbudgetter, idet der vil være driftsbesparelser i de byrum, som eksproprieres til stations- og tunnelarbejdspladser.

Videre proces

Når budget 2010 er godkendt i BR vil forvaltningen snarest herefter forelægge en indstilling for BR, hvor tiltagene om byliv i Cityringens anlægsperiode vil blive konkretiseret i forhold til den økonomiske ramme, der er tilvejebragt i budget 2010, og hvor der vil blive søgt frigivet midler til projektudvikling.

Projektudviklingen vil foregå i tæt samarbejde med de berørte lokaludvalg, forretningsdrivende og borgerne, idet det lokale engagement vurderes at være afgørende for projektets succes. I dette samarbejde vil lokaludvalgene, som anbefalet i medlemsforslaget fra Socialdemokraterne, blive opfordret til medfinansiere de eventorienterede bylivstiltag, således det lokale engagement styrkes, og således der kan skabes mere byliv for pengene.

Hjalte Aaberg

/Torben Gleesborg

Teknik- og Miljøudvalgets beslutning den 17.06.2009

Indstillingen blev udsat.

Bilagene blev udsendt til Teknik- og Miljøudvalgets møde den 17.06.2009

bilag

[Bilag 1, medlemsforslag om rekreative byrum i Cityringens anlægsperiode](#)

[Bilag 2, medlemsforslag om midlertidige bylivsfremmende foranstaltninger i Lille Kongensgade](#)

[Bilag 3 - Oversigt over indkomne idéer til midlertidige rekreative byrum](#)

